

διὰ βαρῆς καὶ ἱερογλύφων ἐπὶ δένδρων τὸ ὄνομα τῆς φυλῆς, καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν φονευθέντων, ἢ ζωηροθέντων.

Ἄν ὁ ἐχθρὸς ἐν μίσῳ τῆς μάχης δεῖξῃ καπνοσύριγγα, θεωρεῖται ὡς κηρύκειον καὶ παύει εὐθὺς ἡ σύγκρουσις. Ἡ καπνοσύριγγη προτείνεται εἰς πάσας τὰς συμφωνίας.

Οἱ πλείστοι τῶν λαῶν τούτων κυβερνῶνται ἀριστοκρατικῶς. Ἄν καὶ ἕκαστον χωρίον ἔχῃ ἰδιαιτερον ἀρχηγὸν ἐκλεγόμενον διὰ συμποσίων, χορῶν καὶ ἀσμάτων, οὐδὲν ὁμῶς ἐκτελεῖται ἀνευ τῆς συγκαταθέσεως τῶν γερόντων.

Ἐκάστη φυλὴ, καθὼς καὶ ἕκαστον ἔθνος, φέρει τὸ ὄνομα τινος ζώου, καὶ δι' αὐτοῦ τῶν ἄλλων διακρίνεται. Οὕτως οἱ Χουρόνοι λέγονται ἀκανθόχοιροι ἢ πρώτη δὲ αὐτῶν φυλὴ ὀνομάζεται ἄρκτος. ἢ κατ' ἄλλους δορκάς. Οὐδιμία συνθήκη γίνεται, ἂν δὲν σημειωθῇ ἐπ' αὐτῆς τὸ εἶδος τοῦ ζώου ὡς σύμβολον.

Ἐπάρχουσι τρία συμβούλια κατὰ τινες λαοὺς, τὸ τῶν θησαυροφυλάκων, τὸ τῶν γερόντων καὶ τὸ τῶν πολεμιστῶν, οἵτινες πείθονται εἰς μόνον τὸν ἐνδοξότατον διὰ τὰς ἀνδραγαθίας του.

Αἱ γυναῖκες ἐξακοοῦσι μεγάλην δύναμιν εἰς τὸ ἔθνος τῶν Χουρόνων· αὐταὶ διαβουλεύονται περὶ τῶν ἀστυνομικῶν πραγμάτων, ἢ δὲ γνώμη των ἀναφέρεται εἰς τὸ συμβούλιον τῶν γερόντων.

Ἐκάστη φυλὴ ἔχει τὸν ἴδιον αὐτῆς ῥήτορα, καὶ μόνον οἱ ῥήτορες ἀγορεύουσιν εἰς τὰ συνέδρια· ἀλλὰ καὶ αἱ γυναῖκες ἔχουσι ἰδιαιτερον ῥήτορα ἐπίστατον.

Αἱ ὑποθέσεις συζητοῦνται προσεκτικῶς καὶ βραδέως. Ἄν προσφέρῃ τις δῶρον πρὸς τινὰ τῶν γερόντων καὶ γίνῃ τοῦτο δεκτὸν, ὡς συμβαίνει σπανίως, ὑπάρχει βέβαιος περὶ τῆς ἐκβάσεως τοῦ ζητουμένου· διότι οὐδέποτε ὁ ἄγιος παραβίνει τὰς ὑποσχέσεις.

Λείπει ἡ ποινικὴ δικονομία· διότι τὰ κακούργηματα καταπτῶσι σπάνια ὅπου λείπει τὸ ἐλατήριον αὐτῶν, τὸ συμφέρον. Θεωρεῖται ὡς ἀνάξιον ἀνδρὸς νὰ ὑπερασπίζῃται ἑαυτὸν κατὰ παιδίου καὶ γυναικός.

Ὁ φωραθεὶς ὡς κλέπτης ἀφαιρεῖται ὅτι ἂν ἔχῃ μέχρι παντελοῦς γυμνώσεως καὶ αὐτοῦ καὶ τῆς γυναικὸς καὶ τῶν παιδίων του.

Πάντες οἱ ἄγριοι οὔτοι ἀναγνωρίζουσιν ἕνα δημιουργὸν τοῦ παντός, τὸν ὅποιον θεωροῦσιν ὡς πρῶτον πνεῦμα· φαίνεται δὲ οἱ λατρεύουσι πολλὰ κατώτερα ἄλλα πνεύματα, ὡς θεότητες, εἴτε ὡς ἀγαθοὺς καὶ κακοὺς δαίμονας ἐφορεύοντας διαφόρων κτισμάτων. Δοξάζουσιν ἀθάνατον τὴν ψυχὴν (τὴν σκιάν δηλ. ἢ ἔμψυχον εἰκόνα τοῦ σώματος)· ὑπάρχουσι δὲ θαυματοποιοί, ἢ ἀγῦρται μεταλλεύοντες τὴν μωροπιστίαν.

Γενικὸς κατακλυσμὸς κατέστρεψέ ποτε τὸ ἀνθρωπίνον γένος· διὰ νὰ κατοικήσῃ δὲ πάλιν ἡ γῆ μετεβλήθησαν τὰ ζῶα εἰς ἀνθρώπους,

Μετὰ τὸν θάνατον ἡ ψυχὴ παραμένει πολὺν ἐτι χρόνον πλησίον τοῦ σώματος καὶ μεταβάλλεται εἰς πέρδικα!

Πόσον ἡ ἰδέα αὕτη πραιστάνει ἐναγώνιον τὸν χωρισμὸν δύο συμφυῶν ατομικῶν τοῦ σώματος καὶ τῆς

ψυχῆς! Διατί ἄρα γε νὰ κατοικήσῃ πρὸς καιρὸν ἢ ἀθάνατος ψυχὴ εἰς τὸ σῶμα; . . .

Ἄλλοι δοξάζουσι δύο ψυχάς, ἐξ ὧν ἡ ἐτέρα μεταβαίνει ἀπὸ σώματος εἰς σῶμα· ὅθεν τὰ παῖδια θύπτονται παρὰ τὰς ὁδοὺς διὰ νὰ προσλαβῶσιν αἱ παραπορευόμεναι γυναῖκες τὰς νέας ταύτας ψυχάς· αἱ τοιοῦται ἐπιθυμοῦσιν ἀ ζήρῳσι πάλιν, ἐπειδὴ δὲν ἔζησαν ἤδη ἱκανῶς. Ἄλλ' αἱ ψυχαὶ αὗται ἔχουσιν ἀνάγκην τροφῆς· διὰ τοῦτο φέρουσι βρώματα οἱ συγγενεῖς εἰς τοὺς τάφους διαρκεῖ δὲ τοῦτο ἐπ' ὀλίγον, πρῶτον· διότι αἱ ψυχαὶ συνειθίζουσιν εἰς τὴν νηστείαν, δεύτερον δὲ καὶ κυρίως διότι κολλᾶσιν λιμώτοντες οἱ ζῶντες δὲν ἔχουσιν νὰ θρέψωσι τοὺς ἀποθανόντας.

Φανταζομαι ἐνταῦθα ὅτι περιπλανῶμαι εἰς τὴν ἄβυσσον τοῦ Ὀμήρου, τοῦ Βιργιλίου καὶ τοῦ Δάντη, διὰ βλέπω περιπετομένης αὐτόθι τὰς ἀτμώδεις σκιάς, αἱ ὅποιαι ἐξωγοῦνται ποτὲ ἰσοῦς ἀνθρώπων.

Οἱ νεκροὶ θάπτονται συχνάκις, μεθ' ὧν εἶχον πραγμάτων· εἰς ταῦτα δὲ προστίθενται καὶ δῶρα ξένης· Ἡ οἰκογένεια τοῦ ἀποθανόντος διαμοιράζει ἐπιπέθους εἰς τὸ νεκροδεῖπνον· Ἀνατεῖλαντος καὶ δύοντος τοῦ ἡλίου κλαυθμοὶ μεγάλοι ἀκούονται περὶ τῆς πόλεως ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας. Ἄν ὁ ἐνταφιασθεὶς ἦτο πολεμικὸς, ἀναστήλοισι ἐπὶ τοῦ τάφου ξύλον ἐρυθρῶς βαμμένον ὡς γνώρισμα. Πολλῶν φυλῶν οἱ συγγενεῖς τότε ἀνοίγουσι τραύματα εἰς τοὺς βραχίονας καὶ τὰς κνήμας, οὔτε παύουσιν δολοῦζοντες ἐπὶ μὴν δολόκληρον· ἀλλὰ καὶ εἰς ἔτη πολλὰ κατόπιν θρηνοῦσι κατὰ τὴν ἐπέτειον τῆς τελευτῆς ἡμέραν.

Ἐπάρχουσιν ἰδιαιτεροὶ εὐχαὶ καὶ ἱεροτελεσταὶ νεκρώσεως κατὰ τὸν βεθμὸν τῆς ἀξίας, τὴν ἡλικίαν, τὴν συγγένειαν καὶ τὸ γένος τοῦ ἀποθανόντος.

Ἐπὶ τῶν δημοσίων συμφορῶν οἱ ἀγαθοὶ αὐτοὶ ἀνθρώποι, πρὸ πάντων τοῦ θησαυροῦ· τῶν μνημάτων φροντίζουσι νὰ διασώζωσι! Ἐπερασπιζόμενοι δὲ πρὸς τοὺς Εὐρωπαίους - ἦν ἰδιοκτησίαν τῆς πατρίδος των ἔλεγον· ἀνὰ ἐπιπέθους εἰς τὸ δὲ τῶν πατέρων ἡμῶν ἐγέρθητε καὶ ἀκολουθήσατε ἡμᾶς εἰς τὴν ξένην γῆν· Ἐπειδὴ ὁμῶς δὲν εἰσηκούσθη τοῦτο τὸ ἐπιχειρήμα των, ἔλαβον πραγματικῶς τὰ δὲ τῶν μεθ' ἑαυτῶν, καθὼς ἐσθῆκωσεν ὁ Αἰνείας τὸν πατέρα του Ἀγχίστην.

Ποῦ ὑπάρχουσιν αἱ ψυχαὶ μετὰ θάνατον; εἰς χώρον μακρὰν κειμένην πρὸς εὐρυμάς· ἀλλὰ μετὰ πολὺν χρόνον καὶ διὰ πολλῶν κόπων μόλις φθάνουσιν ἐκεῖ· διότι ὑπάρχει μέγας ποταμὸς ἐν τῷ μεταξῷ, ὅπου πολλοὶ ναυαγοῦσι, κῶν δὲ τις φοβερὸς ὑλακτεῖ. . . Αἱ ψυχαὶ καθαρίζονται κολαζόμεναι εἰς τὴν γέεναν. . . ἀνταμείβονται δὲ εἰς τὴν λύσιν οἱ ἀριστεύσαντες εἰς τὰς μάχας. . . ἐκεῖ θάλλει ἀίδιον τὸ ἔαρ, ἢ θέραι καὶ ἡ ἀλιεῖα ὑπάρχουσιν ἄρθροισι, πλῆθος δὲ ἀπολαύσεων σωματικῶν παρακολουθεῖ.

Ἄλλὰ καὶ τῶν ζῶων αἱ ψυχαὶ ἔχουσι θέσιν εἰς τὸν κοινὸν τοῦτον τόπον τῆς αἰωνίου ἀναπαύσεως· ὁ δὲ ἀνθρώπος ὑπάρχει ὁ βασιλεὺς αὐτῶν ἔχων εἰς τὸν λειότερον βαθμὸν τὰ αὐτὰ κατηγορούμενα.

Οἱ αὐτόχθονες τῆς Ἀμερικῆς ἔχουσι μεγάλην διαισθητικὴν περὶ τὰ ὄνειρα· σέβονται αὐτὰ ὡς ἀποκάλυψιν τῆς θεῆς θελήσεως· Ἡ λογικὴ ψυχὴ καὶ